



**НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“**  
гр.София 1618, бул.“Монтевидео“21, тел.: 02 9559892 ; .+359 879023315  
e’mail: [nsoul51@abv.bg](mailto:nsoul51@abv.bg) ; web: [www.nsousofia.org](http://www.nsousofia.org)

**УТВЪРЖДАВАМ:**  
**Росен Цветанов**  
**Директор на НСУ „София“**



## **ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ПОДГОТВИТЕЛНИ ГРУПИ В НСУ „СОФИЯ“, ГРАД СОФИЯ**

### **Въведение**

Предучилищното образование в НСУ „София“ се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и опазването на неговото физическо и психическо здраве. НСУ „София“ полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. В този процес се осъществява образователно-възпитателната дейност в НСУ „София“, в съответствие с:

- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Закон за закрила на детето;
- Закон за предучилищно и училищно образование;
- Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование;
- Одобрени от МОН Програмни дидактични системи „Приятелите“ и „Приказни пътечки“ на авторски колективи от издателства „Анубис“ и „Булеварт 2000“.

Възпитателно-образователният процес в НСУ „София“ е подчинен на прилагането на програмна система като част от Стратегията за развитие на детската градина, която съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищното образование и е приета с решение на Педагогическия съвет. Предложената система отговаря на съвременните педагогически тенденции и образователните стратегии, изискващи формирането на личности, които бързо се приспособяват към нова среда.

Програмната система е основен инструмент за реализиране мисията, визията и глобалната цел на Стратегията за развитие на училището. Тя представлява цялостна

концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Програмната система отговаря на следните изисквания:

- създава условия за цялостно развитие на детската личност и за придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование. Тези компетентности са дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група и по всяко от образователните направления по чл. 28, ал. 2 от Наредбата за предучилищно образование /2016 г./.
- отчита спецификата на училището и на групите;
- съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

### **Концептуални идеи на Програмната система**

Програмната система се създава в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Нейната главна цел е да осигури емоционален и психологически комфорт на детето и създаде оптимални условия за неговото пълноценно развитие и разгръщане на индивидуалния му личностен потенциал, така че:

- Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света чрез игри, познание, радост и творчеството;
- Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- Родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието и подпомага разгръщането на неговия потенциал;
- Родителят и учителят да имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество и партньорство в името на детето.

## **I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

Екипът на НСУ „София“ поставя личността на детето в центъра на педагогическото взаимодействие. Подходите и формите, които прилагаме, са насочени към цялостното развитие на личността на детето чрез адаптиране, индивидуализиране и интегриране на неговите активности в средата, в която живее и се развива, към стимулиране на личното му участие, към мотивацията и напредъка на всяко от тях.

### **1. Подходи на педагогическо взаимодействие**

- **Индивидуален** – съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие. Така този подход осигурява

емоционален и психологически комфорт на детето, като стимулира неговия личностен напредък, интелектуално развитие и себеутвърждаване;

- **Личностно-хуманен** - подпомагане и насърчаване на всяко дете да прави своя избор чрез провеждането на различни дейности, с оглед неговото цялостно развитие; оказване на уважение, обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.;
- **Диференциран** – отчитане индивидуалните особености и компетентностите на децата и на групата, съобразяване с конкретните условия, ситуация и особености на макросредата;
- **Ситуационен** – гъвкаво приложение на системата, съобразно конкретните условия, особености на децата и специфика на детската група;
- **Комплексен** – обединяване на всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни;
- **Игрови** – множество познавателни, развиващи и творчески игри, интегрирани във всяко образователно направление, така че играта е органично вплетена в образователното съдържание във всички активности и дейности, като осигурява „учене чрез игра“;
- **Дейностен** - прагматичен подход в обучението, т.е. „учене чрез участие“, „учене чрез правене“;
- **Холистичен** – детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни; педагогът да обхваща и вижда цялата картина;
- **Синергетичен** – насочен към създаване на модели на образование, постигащи адекватност със съвремието; изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

## **2. Форми на педагогическо взаимодействие.**

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата е насочено към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. Той се организира и осъществява чрез формите на педагогическо взаимодействие:

- основна форма;
- допълнителни форми.

**2.1. Основната форма на педагогическо взаимодействие** е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра.

Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование /Наредба №5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование/. Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 20 до 30 минути – за трета и за четвърта възрастова група.

Педагогически ситуации като основна форма на педагогическо взаимодействие се организират и провеждат по следните образователни направления:

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*
- **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*
- **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*
- **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*
- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*
- **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*

- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

**2.2. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие** се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в училището. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от посочените в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето в училището.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации, както в учебното време по чл. 12, ал. 1, така и в неучебното време по чл. 13 от Наредбата. Те са по преценка на учителя и в съответствие с:

- програмната система, прилагана в детската градина;
- цялостната организация на деня;
- интересите и потребностите на децата.

*Видове допълнителни форми:*

- Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- Дейности, организирани от учителя – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие са част от системните дейности за постигане на поставената цел и се реализират във всички подготвителни групи в училището. Такива са:

- Подвижни и спортно-подготвителни игри;
- Утринна гимнастика, която има задължителен характер – включва дихателни и изправителни упражнения, различни видове ходене, бягане, общо-развиващи упражнения и подвижни игри. Тази допълнителна форма осигурява стимулиране на двигателната активност на детето и има оздравителен ефект;
- Спортни празници и развлечения;
- Културни празници, концерти и развлечения;
- Наблюдения, разходки, излети и екскурзии;

- Четене на художествена литература за деца;
- Комуникативни игри – за социализиране, приобщаване и сдружаване, партниране и изграждане на екип;
- Фолклорни и обредни игри;
- Функционални игри – конструктивни, строителни, сюжетно-ролеви, музикални, театрализирани;
- Симулативни игри, игри-инсценировки, делови игри;
- Игри с електронни ресурси и книжки;
- Дейности по ателиета, експерименти и др.
- Трудови дейности;
- Формиране на битови, културни и здравно-хигиенни навици;
- Дейности по избор/интереси на децата (на открито и на закрито).

## **II. РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и е с продължителност 12 месеца. Учебната година включва учебно и неучебно време.

**В учебното време**, което е в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година, се организират както основна, така и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. То се организира в учебни седмици и в учебни дни. **Учебната седмица** е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата.

**Учебният ден** включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

**В неучебното време**, в периода от 1 юни до 14 септември, не се реализират педагогически ситуации, провеждат се само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

**Седмично разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие – педагогически ситуации /ПС/ по образователни направления и възрастови групи:**

ОН Брой ПС	трета подготвителна възрастова група 5-6 г.		четвърта подготвителна възрастова група 6-7 г.	
	мин. брой	утв. брой	мин. брой	утв. брой
Български език и литература	2	2	3	3
Математика	2	2	3	3
Околен свят	2	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	2	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
<b>Общ брой ПС</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>17</b>	<b>17</b>

В Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование е регламентиран минималният брой на педагогическите ситуации по образователни направления за всяка възрастова група.

Максималният брой на педагогическите ситуации не може да надвишава минималния общ брой с повече от 5 педагогически ситуации за целодневна организация, и с повече от две педагогически ситуации – за полудневна и почасова организация.

От таблицата е видно, че в утвърдените на Педагогически съвет седмични разпределения по възрастови групи, са спазени изискванията на Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование.

Предложеният табличен модел е за целодневна организация на педагогическото взаимодействие по възрастови групи на НСУ „София“. За трета подготвителна възрастова група моделът съответства също на полудневната и почасовата организация на педагогическото взаимодействие. За четвърта подготвителна група той лесно може да се приведе от учителите към седмично разпределение на формите при полудневна и почасова организация чрез намаляване с една ситуация.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование. НСУ „София“ осигурява игрова

дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение. Седмичното разпределение и годишното тематично разпределение се разработват по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждават от директора на училището.

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в училището програмна система, при зачитане на потребностите и интересите на децата. Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование.

За всяка възрастова група учителите изготвят План за организация на учебния ден при целодневна организация на педагогическото взаимодействие.

В различните видове организация дневно се осигуряват условия и време за игра, почивка, включително и следобеден сън при целодневна организация. Учителите определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие.

Съотношение между основната и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие в организацията на деня осигурява превес на допълнителните форми, при спазване доминиращата роля на играта в предучилищна възраст.

Организацията на учебния ден за всяка възрастова група е описана в отделно приложение към програмната система.

Предложената организация на учебния ден на възрастовите групи е примерна и определените в нея дейности може да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на училището.

### **III. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНА ГРУПА**

#### **1. Изисквания към годишното тематично разпределение**

Тематично разпределение се разработва от учителите на всяка група, при спазване на следните изисквания:

- отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда;



- осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления;
- включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

## **2. Структуриране на образователното съдържание**

Темите за постигане на отделни компетенции в основните форми на педагогическо взаимодействие по образователните направления съгласно ДОС, се конкретизират в годишно тематично разпределение.

## **3. Проследяване на резултатите от предучилищното образование – същност, методи и форми**

### **3.1. Същност и организация на процеса**

Проследяването на развитието на децата в НСУ „София“ се организира както следва:

1. *Текущо проследяване:* като елемент на ежедневното педагогическо взаимодействие с децата.

2. *Периодично проследяване:*

- в началото на учебната година – в началото на учебното време (втората и третата учебна седмица) на текущата учебна година;
- в края на учебното време – в 14-дневен срок преди края на учебното време;
- установяване на готовността на детето за училище – в 14-дневен срок преди края на учебното време.

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата във предучилищните групи се осъществява от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на всяко дете по образователни направления: *български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.*

В подготвителните групи за училище (5–7-години) при проследяване на резултатите е необходимо да се проследи цялостно развитие на детската личност; придобиването на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

### **3.2. Описание на резултатите от предучилищното образование**

- Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в съответния раздел на дневника на групата.

- След изпълнение на горните дейности учителите информират по подходящ начин родителите за индивидуалните постижения на детето.

*Родителите се информират от учителите в групата за индивидуалните резултати на детето. В съдържателно отношение информацията, която получават те, трябва да бъде позитивна, обективна и насочваща чрез развиващата програма за по-нататъшната индивидуална работа с детето. Предложената развиваща програма има роля на целенасочено възпитателно взаимодействие към детето, което благоприятства, улеснява, компенсаторното и/или превантивно развитие на детето в съответната област и образователни направления. При запознаване с резултатите учителят трябва да подходи обективно, професионално, етично и толерантно към родителя.*

- В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио. Неговото съдържание се определя с Правилника за дейността на НСУ „София“. В края на предучилищното образование, с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.
- В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
- Училището издава удостоверение за завършено задължително предучилищно образование за децата от 4 подготвителна възрастова група в края на предучилищното образование.
- Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати.
- В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

### **3.3. Методи за проследяване на резултатите от предучилищното образование**

– те са конкретизирани в годишните тематични разпределения по образователни направления за всяка възрастова група.

В разпределението на програмния материал по образователните направления се предвиждат диагностични педагогически ситуации, които протичат основно под формата на игра и чрез които се извършва качествено оценяване на напредъка на детското развитие. Проследяването на постиженията се извършва със специално изготвени тестове, задачи и дидактични игри, игри за установяване равнището на представите, уменията и отношенията по отделните ядра на образователните направления. Чрез тях се получава адекватна представа за детските възможности и постижения при овладяване на представи, отношения и умения. Уточнени са критерии и показатели за всички ядра и са конкретизирани задачите за децата по всеки показател. Чрез регистриране на отговорите на децата като правилни и неправилни се получават количествени резултати и на тази основа се уточнява степента на развитие като ниска, средна и висока. Могат да се провеждат индивидуални и групови диагностични дейности за установяване равнището на развитие на личните компетентности и социалната зрелост.

## **IV. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

Механизмът има за цел да регламентира конкретните задължения за координирани действия между всички ангажирани субекти в процеса на предучилищното образование за осигуряване на качествено предучилищното образование за всяко дете.

Задачи:

- Да обедини съществуващите и да открива нови ресурси за ефективно взаимодействие между участниците.
- Да регламентира техните права и задължения.
- Да определи формите и подходите на сътрудничеството.
- Да изясни възможностите за управление и контрол на процеса.

Според чл. 2, ал. 2 от ЗПУО: Участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите.

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование – възпитание, социализация, отглеждане, обучение на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене.

Този процес се осъществява при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на училището. Формите на сътрудничество се определят съвместно от директорите, учителите, другите педагогически специалисти и родителите. Те представляват мерки за създаване на условия и предпоставки за отговорно участие на семейството в живота на училището, включително мерките по чл. 17 от Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца. Конкретизират се в План за взаимодействие и сътрудничество между семейството и училище, който е част от годишния план на институцията.

### **1. Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството**

Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните (родители и екипа в училището), които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност. Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- на ниво предучилищен клас – във форма на родителски актив, комитет и т.н.
- на ниво училище – във форма на Обществен съвет.

Формите за организиране на съвместна дейност между семейството и образователната институция, могат да се обособят в две групи.:1/**Неформални:** това е времето в което родителя води или взема детето си от училище; изпращане на неформални съобщения; табла за съобщения и др. 2/**Формални:** консултации; отчети - написани в позитивен тон; посещения по домовете; родителски срещи и събрание и др. дейности за включване на семейството в живота на училището.

Според обхвата формите на сътрудничество между училището и родителите са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

## 1.1. Индивидуални форми на сътрудничество и взаимодействие

### ▪ **Индивидуален разговор (среща) между учител и родителя.**

Провежда се в удобно и за двете страни време. Според целта на разговора той може да бъде:

- *първоначален/опознавателен* – на тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в групата. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в училището и с техните родителски задължения;

- *информативен* - запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование, като в началото и края на учебната година се провежда задължително;

- *рутинен* – за информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления.

### ▪ **Индивидуална консултация** – провежда се:

- *по инициатива на учителя* - ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказе варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

- *по инициатива на родителя* - когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо учителя да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

### ▪ **Съобщения** – устни, писмени, електронни

Използват се в зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, излети и др., събития в училището или извън него; могат да възникнат и други ситуации, в които учителят да използва бързи форми на съобщения. За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

### ▪ **Други форми за комуникация учител – родител**

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в училището; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в училището;

продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

- информационни табла за родителя – динамични, естетични и привлекателни;
- анкетни карти, „Пътуващ дневник”, „Лексикон за родители”, „Говорещи стени” и др. – за проучване на родителските очаквания, потребности, интереси, мнения и предложения;
- заемна библиотека;
- сайт на училището;
- фейсбук страница и др.

## 1.2. Групови форми на сътрудничество с родителите

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на подготвителните групи в училище. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на училището.

- **Родителска среща** – традиционната и най-популярна групова форма. Тя може да бъде:
  - *Организационна* – във всяка група относно организацията на деня в училището и адаптация на детето в условията на училището, запознаване с Правилника за дейността на училището, с организацията на педагогическия процес в групата и седмичната програма. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избор на родителски актив – определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.
  - *Тематична* – планира се през учебната година, според потребностите и желанията на родителите, както и съобразно актуални за възрастта „горещи” и доминиращи теми – възрастови особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и на децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са: адаптация на детето в детската група, правила в детската група; специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на детето; детските приятелства, готовността на детето за живота в училище; готовност за учене; родителската отговорност за осигуряване присъствието на децата, подлежащи на задължително обучение и недопускане на отсъствия по неуважителни причини.

Разновидност на *тематичната родителска среща* е т.нар. „*Училище за родители*” - родителски лектории, решаване на казуси и др. в зависимост от

потребностите на родителите. Добра практика е провеждането им с участието на специалисти – педиатър, психолог, логопед и т.н. Това своеобразно „Училище” постига много добър ефект, когато се провежда под формата на тренинг - интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят” традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

▪ **Групи за подкрепа на родители** – съвременна форма за групова подкрепа

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси, които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация. Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

### **1.3. Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование**

Включването на родителите в живота на детето в предучилищната група е друга изключително важна форма на сътрудничество между училището и семейството.

Във всяка предучилищна група на училището се изработва план за взаимодействие с родителите. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд). Участието на родителите се осъществява чрез различни форми и средства:

- *„Ден на отворените врати”* – предоставяне възможност на родителите да присъстват и участват при провеждане на основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.
- *Открити ситуации;*
- Съвместно реализиране на *празници, изложби, конкурси, базари, спортни развлечения, състезания и туризъм;*
- Съвместни *еко-акции* /почистване на двора, залесяване, разделно събиране на отпадъци и т.н. /;
- *„Прочети ми”* – за насърчаване на четенето и повишаване на грамотността;

- „Нашата работилничка” – изработване коледна и великденска украса и картички, на семеен правилник, на родословно дърво; на книжки „Любими рецепти на семейството”, „Народната мъдрост - пословици и поговорки”, „Народни игри от детството на баба и дядо” и др. / по избор – във всяка група/

Привличането на семействата в живота на детската градина и реалното сътрудничество с тях има положителен ефект със следните измерения:

- засилване на чувството за сигурност и емоционален комфорт у детето;
- осъзнаване от родителите факта, че именно те са особено важни като първи учители на децата си;
- създаване на атмосфера на доброжелателност и подкрепа за всички страни, участници в общуването: деца-родители-учители.

## **2. Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.**

За реализиране целите на Стратегията за развитие на НСУ „София“ и подпомагане на дейността ѝ се създават, осъществяват и поддържат връзки и взаимодействие с различни институции, структури, организации и т.н.

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
  - Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства.
  - Връзки с общински структури и културни институции на територията на общината. Осъществяват се съвместни дейности със социални партньори.
- Център за подкрепа за личностно развитие/ЦРД, София – инициативи за насърчаване на грамотността; детско утро „Аз съм българче”;
  - Община „Овча купел“, гр. София – Работа на логопед с деца с говорни нарушения /два пъти седмично, без заплащане от родителите/;
  - Център за обществена подкрепа, София - образователни презентации „Безопасност на пътя, на улицата и вкъщи” – за подготвителните групи;
  - БЧК, София – обучение за даване на долекарска помощ; подпомагане на деца от социално слаби семейства;
  - 6 РПУ гр. София – подпомагане дейностите по БДП
  - Народно читалище „Хармония 1990”, София – участие на децата в общински тържества, изложби и конкурси;



- Връзки с местните медии за популяризиране дейността на училището.

## **V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:**

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
- компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;
- ефективно сътрудничество между училището и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;
- оптимални взаимодействия между училището и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на училището.

Настоящата програмна система за подготвителни групи в НСУ „София“ са приети с решение на Педагогически съвет (Протокол № 1 от 17.09.2018г.) и са утвърдени със заповед № РД-12-9 / 17.09.2018г. на директора на НСУ „София“